

ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE

Inspektorát Plzeňský a Karlovarský se sídlem v Plzni
Houškova 33, 308 57 Plzeň

V Plzni dne 24.07.2018

SEČ: 22/0919/18/SŘ/P

č.j.: ČOI 95565/18/2200

Sp.Zn.: ČOI 73940/18/2200

PŘÍKAZ

Ředitel Inspektorát České obchodní inspekce Plzeňský a Karlovarský se sídlem v Plzni věcně příslušný dle ust. § 7 odst. 2 a ust. § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění, (dále „zákon o pohonných hmotách“) a místně příslušný dle ust. § 62 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v rozhodném znění (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), rozhodl podle ust. § 90 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve spojení s ust. § 150 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen „správní řád“), **takto:**

I.

Obviněná **TAVI OIL s.r.o.**, IČ 26340194, sídlem Hory 41, Oloví, 357 07, **se uznává vinnou** z porušení právních povinností stanovených v ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, kterého se dopustila tím, že dne 04.06.2018 v provozovně „čerpací stanice TAVI OIL“, Hory 41, Oloví, 357 07, kde podniká, prodávala PHM – motorový benzín BA 95 SUPER, která neodpovídala limitním hodnotám stanovených v ust. § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky MPO č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složek a jakosti pohonných hmot a jejich evidenci, ve znění pozdějších předpisů a ČSN EN 228, a to v ukazateli jakosti

- „oktanové číslo – výzkumnou metodou - OČVM“, jehož zjištěná hodnota byla 94,1 po korekci oproti minimální normou stanovené hodnotě 94,6,
- „oktanové číslo – motorovou metodou - OČMM“, jehož zjištěná hodnota byla 84,2 po korekci oproti minimální normou stanovené hodnotě 84,5,

a tím naplnila skutkovou podstatu přestupku podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách

II.

Za spáchání výše uvedeného přestupku se obviněné **ukládá:**

podle ust. § 9 odst. 14 písm. b) zákona o pohonných hmotách, ve spojení s ust. § 90 odst. 1 a ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, **pokuta ve výši: 60.000,- Kč** (slovy šedesátisíkorunčeských).

Uloženou pokutu je obviněná povinna zaplatit na účet České obchodní inspekce vedený u ČNB Praha 1, č. ú. 3754-829011/0710, variabilní symbol 1109192218, konstantní symbol 1148 (převodním příkazem) nebo 1149 (poštovní poukázkou), **a to ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.**

O d ů v o d n ě n í

Při kontrole České obchodní inspekce provedené dne 04.06.2018 v provozovně „čerpací stanice TAVI OIL“, Hory 41, Oloví, 357 07, kde TAVI OIL s.r.o. podniká, byl proveden odběr 2 vzorků pohonných hmot - nafta motorová (č. vzorku 152/22/18) a benzín natural 95 (č. vzorku 153/22/18), a to v rámci trvalého sledování a monitorování jakosti a bezpečnosti pohonných hmot – viz Protokol o odběru vzorku pohonných hmot číslo dokladu - 2218060400432014. V době odběru vzorku dne 04.06.2018 byl stav paliva v nádržích čerpací stanice:

- nafta motorová – 4.292 litrů,
- natural 95 – 8.282 litrů.

O provedeném odběru byl inspektory České obchodní inspekce sepsán dne 04.06.2018 úřední záznam č.j.: ČOI 73940/18/2200 (ID 221806040043204), se kterým byla jmenovaná společnost seznámena dne 05.06.2018 kdy jí byl tento úřední záznam doručen prostřednictvím datové schránky v souladu se zák. č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, v rozhodném znění - ID zprávy: 581412133.

Laboratorní zkoušku odebraných vzorků pohonných hmot provedla SGS Czech Republic s.r.o., Praha 10, U Trati č. 42 (zkušební laboratoř č. 1152.1 akreditovaná Českým institutem pro akreditaci o.p.s.),

- viz Zkušební protokol č. 21040 ze dne 06.06.2018 a Inspekční zpráva 1454/2018 ze dne 07.06.2018 – motorový benzín BA 95 SUPER – součástí správního spisu.

Odebraný vzorek BA 95 SUPER nevyhověl provedenému posouzení, a to v ukazateli jakosti:

- „oktanové číslo – výzkumnou metodou - OČVM“, jehož zjištěná hodnota byla 94,1 po korekci oproti minimální normou ČSN EN 228 stanovené hodnotě 94,6,
- „oktanové číslo – motorovou metodou - OČMM“, jehož zjištěná hodnota byla 84,2 po korekci oproti minimální normou ČSN EN 228 stanovené hodnotě 84,5,

Ve zkoušeném ukazateli byl vzorek BA 95 SUPER vyhodnocen jako nevyhovující limitním hodnotám ČSN EN 228.

Na základě výsledků rozboru odebraného vzorku motorového benzínu bylo dne 06.06.2018 inspektory ČOI provedeno na čerpací stanici došetření, při kterém bylo zjištěno (resp. doloženo), že nádrž, ze které byl dne 04.06.2018 proveden odběr, byl již doplněna, a to dne 06.06.2018 před provedením došetření ze strany ČOI.

O došetření byl inspektory ČOI sepsán dne 06.06.2018 úřední záznam č.j. ČOI 75753/18/2200 (ID 221806060049902), se kterým byla jmenovaná společnost seznámena dne 25.06.2018, kdy jí byl tento úřední záznam doručen prostřednictvím datové schránky v souladu se zák. č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, v rozhodném znění - ID zprávy: 585318248.

O provedené kontrole byl inspektory České obchodní inspekce ve smyslu ust. § 12 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, v platném znění, sepsán dne 19.06.2018 protokol o kontrole č.j.: ČOI 80942/18/2200 (ID 221806040043296), se kterým byla jmenovaná společnost seznámena dne 25.06.2018, kdy jí byl tento protokol společně s výsledky posouzení jakosti odebraného vzorku PHM doručen prostřednictvím datové schránky v souladu se zák. č. 300/2008 Sb., o

elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, v plat. znění - ID zprávy: 585318244.

Správní orgán přezkoumal všechny písemné materiály, tj. podklady rozhodnutí a dospěl k závěru, že skutečný stav věci, na základě kterého rozhodl, byl spolehlivě zjištěn, ve věci nebylo nutné provést další dokazování.

Dle ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách lze pohonné hmoty prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami.

Na základě ustanovení § 7 odst. 2 zákona o pohonných hmotách, Česká obchodní inspekce kontroluje složení a jakost pohonných hmot u výrobce, prodejce, dovozce, vývozce, a to i během přepravy, podle zvláštního právního předpisu a sleduje a monitoruje složení a jakost pohonných hmot v souladu s prováděcím předpisem vydaným podle § 3 odst. 2, provádění rozborů je zajišťováno prostřednictvím akreditovaných osob.

Správní orgán dospěl k závěru, že výše popsaným jednáním TAVI OIL s.r.o. naplnila jednání uvedené v ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách, podle kterého se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1 téhož zákona.

Podle ust. § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky MPO č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složek a jakosti pohonných hmot a jejich evidenci, ve znění pozdějších předpisů, je požadovaná jakost u motorového benzínu splněna tehdy odpovídá – li normě ČSN EN 228 a splňuje - li ukazatele jakosti stanovené v Příloze č. 1 této vyhlášky. Příloha č. 1. stanoví v ukazateli „OČVM“ a „OČMM“ mezní hodnotu přísněji než cit. norma, kdy stanoví minimální hodnotu – 95 (cit. norma má limitní hodnotu 94,6 °C), resp. 85 (cit. norma má limitní hodnotu 84,5).

Z výše uvedeného je patrné, že jakost motorového benzínu nebyla v řešeném případě prokazatelně splněna a dále, že správní orgán k určení odchylek, a tím i závažnosti přestupku, ve zkoušených parametrech přihlédl k mezním hodnotám, jež jsou pro účastníka řízení příznivější.

Správní orgán, uvádí, že odpovědnou osobou za porušení povinností je v tomto případě prodávající, kterým se rozumí dle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, která spotřebiteli prodává pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle ust. § 3 odst. 1 cit. zákona. Proávající nese za jakost jím prodávaných pohonných hmot odpovědnost objektivní (odpovědnost za výsledek), tzn. bez ohledu na zavinění (nevyžaduje prokázání zavinění). Takovou odpovědnost nese ten, kdo stanoveným požadavkům nevyhovující pohonnou hmotu prodá. Stačí tedy pouhé zjištění, že byl porušen právní předpis (právní povinnost) a nastává odpovědnost konkrétního subjektu za konkrétní přestupek (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30.7.2010 sp.zn. 7Ca 215/2008-31-34, citace: „*Odpovědnost za kvalitu prodávaných paliv a tedy i za porušení povinností prodávat paliva v požadované jakosti nese zásadně prodejce.*“ (stejně tak i rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 10Ca 306/2008 – 72, rozsudek NSS As 112/2010 – 9 ze dne 9.2.2011). Této odpovědnosti se účastník řízení tedy nemůže zbavit např. poukazem na dodání

pohonné hmoty distribuční společností, či na přepravce, který pohonnou hmotu přepravuje prodávajícímu. Je tedy na účastníkovi řízení, zda-li bude případně „škody“ vymáhat po svých obchodních partnerech nebo přepravcích PHM soukromoprávní cestou. V případě, že si je podnikatel (PO či FO) zcela jist, že zjištěná nekvalita PHM nemá svůj původ v porušení technologické kázně na čerpací stanici, je pouze na něm jaká opatření přijme k tomu, aby si zajistil dodávku PHM odpovídající kvality, popřípadě i jaké smlouvy o dodávkách PHM uzavře, a zda v nich bude pamatováno i na případnou odpovědnost distributora, dojde-li k znečištění přepravovaných PHM pochybením na jeho straně. Rozhodl-li se účastník řízení podnikat v oblasti pohonných hmot, je po té na něm, aby prováděl taková opatření, aby předešel prodeji nevyhovujících pohonných hmot. Vzhledem k tomu, že prodej PHM svojí specifičností klade větší nároky na prodávajícího, je na něm, aby zajistil, že prodávané produkty jsou v souladu s požadovanými jakostními parametry, a to např. dodatečnými kontrolami dodaných PHM. Správní orgán uvádí, že odpovědnost za přestupek je odpovědností objektivní, a nezáleží na zavinění, ke spáchání přestupku může dojít i zcela nezaviněně, přičemž správní orgán není povinen zkoumat, kdy a kde došlo ke vzniku odchylek od stanovených jakostních parametrů. Vyvinut se je možné pouze v případě naplnění liberačního důvodu daného ust. § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Pro uplatnění uvedeného liberačního důvodu je třeba vždy posuzovat individuální okolnosti každého jednotlivého případu, zpravidla k jeho uplatnění však bude dán důvod jen ve zcela výjimečných případech nenadálých událostí, např. v případech zásahů tzv. vyšší moci. Účastník řízení neprokázal, že by vynaložil veškeré úsilí, které je možné požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

K naplnění skutkové podstaty přestupku podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách postačuje „pouhé“ prokázání prodeje pohonné hmoty, která nesplňuje stanovené požadavky na její jakost, k čemuž v případě účastníka řízení prokazatelně došlo, jak plyne z výsledků odborného posouzení provedeného akreditovanou laboratoří.

Správní orgán konstatuje, že jakostní odchylka pohonné hmoty nad limitní hodnoty tolerované normami signalizují určitou nekvalitu a takové výrobky by neměly být nabízeny a prodávány spotřebiteli.

Při rozhodování o výši pokuty správní orgán ve smyslu ustanovení § 10 odst. 2 zákona o pohonných hmotách, přihlédl k závažnosti přestupku, kterou správní orgán hodnotil zejména s ohledem na způsob spáchání a následky protiprávního jednání.

Způsob spáchání přestupku nezohlednil správní orgán ani ve prospěch ani v prospěch účastníka řízení, neboť k protiprávnímu jednání došlo pro tento přestupek způsobem typickým, tj. prodejem PHM (BA 95), které neodpovídala předepsaným požadavkům na jakost. Správní orgán k tomu dodává, že pro příjemce (účastníka řízení) zboží – PHM – je omezená možnost zjistit skutečnost, že dodaná PHM splňuje požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami, tedy zda se následně prodejem PHM nebude dopouštět protiprávního jednání, avšak to prodávající nezbavuje objektivní odpovědnosti. Je pouze na účastníkovi řízení, aby si zajistil takový zdroj dodávek PHM, který by následně minimalizoval riziko jeho případného protiprávního jednání, či zajistil příslušná a účinná opatření, jež by prodeji nekvalitní PHM zamezily. Správní orgán nezkoumal, zda k nedodržení jakostních limitů došlo úmyslným či nedbalostním jednáním některého z článků výrobního nebo distribučního řetězce. Z těchto důvodů nebylo na místě

přihlížet k tomu, zda ke vzniku odchylky došlo úmyslnou manipulací či nedbalostí ani jako k polehčující ani jako k přitěžující okolnosti.

Při určení následku protiprávního jednání vycházel správní orgán ze skutečnosti, že jde o přestupek ohrožovací, kde vznik materiální újmy (např. škody na vozidle) není nutným předpokladem naplnění jeho skutkové podstaty (dokonáním). Zde je přestupek dokonán již samotným prodejem PHM, jenž nesplňuje jakostní kritéria, tzn., že pro spáchání přestupku postačuje, je-li zákonem chráněný zájem pouze ohrožen a škodlivý následek nemusí nutně nastat. Pokud jde o následky přestupku spočívající v hrozícím poškození motorových vozidel spotřebitelů, správní orgán hodnotí ve prospěch společnosti velikost odchylky, neboť se jedná o odchylku menší (nikoliv však zanedbatelnou).

Správní orgán uvádí, že nižší oktanové číslo může především snižovat odolnost proti klepání (samozápalu), dochází ke zhoršenému spalování, riziku tvorby úsad, snižování výkonu a zvýšení spotřeby paliva (tj. zvýšené náklady spotřebitele), včetně rizika poškození systému úpravy složení výfukových plynů. Riziko poškození spotřebitele (resp. vozidla) je vzhledem k výši odchylky velmi nízké, nadto poškození vozidla hrozí spíše u starších automobilů, které nejsou chráněny před použitím benzínu s nižším oktanovým číslem. Uvedené však nic nemění na tom, že jistá hrozba poškození vozidel spotřebitelů zde byla a že spotřebitele očekává, že kupovaný produkt bude odpovídat stanoveným požadavkům na jeho jakost, což v tomto případě nebylo prokazatelně dodrženo. Správní orgán uvádí, že následky správního deliktu vyhodnotil s ohledem na výše uvedené ve prospěch účastníka řízení.

Tím, že jmenovaným účastníkem řízení prodávaný druh pohonné hmoty neodpovídal předepsané jakosti, docházelo k poškození spotřebitele, který právem očekává kvalitní výrobek zaručující jeho spokojenost. V tomto případě je však zcela odkázán na solidnost podnikatele a prakticky není schopen se bránit, neboť jakost pohonných hmot nemá možnost zkontrolovat. Navíc následky používání nekvalitních pohonných hmot se projeví po delším časovém období.

Jako k polehčující okolnosti bylo správním orgánem přihlédnuto ke skutečnosti, že se jedná o první vzorek motorového benzínu (BA 95 SUPER), který odborným posouzením byl shledán jako nevyhovující jakostním parametrům. Správní řízení vedené s účastníkem řízení pod sp.zn. 1420/16 (kontrola 06.01.2016 v totožné provozovně, Rozhodnutí 50359/16 ze dne 2.5.2016, právní moc 21.5.2016) bylo vedeno za nejakostní vzorek motorové nafty, tedy jiný druh PHM, než který je předmětem vedeného správního řízení.

S ohledem na výše uvedené okolnosti, jež mají vliv na určení výměry pokuty, hodnotí správní orgán přestupek jako méně závažný (s ohledem na zákonné rozpětí pro uložení pokuty – 5mil Kč), čemuž odpovídá i samotná výše udělené pokuty. Výše sankce se neodchyluje v neprospěch jmenovaného hospodářského subjektu od pokut ukládaných dozorovým orgánem v obdobných případech (viz - <https://www.coi.cz/pro-spotrebitele/pokuty-za-nejakostni-paliva/>). Výše pokuty se odvinula zejména od závažnosti a charakteru zjištěné odchylky.

Pokuta je uložena v hranici zákonného rozpětí uvedeného v ust. § 9 odst. 14 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, podle kterého lze za předmětný přestupek uložit pokutu až do výše 5 000 000,- Kč. Dle uvážení správního orgánu je shora uvedená výše pokuty plně v souladu se zákonem, nese v sobě i nezbytný preventivní prvek a svojí výší odpovídá zásadě přiměřenosti používané ve správním řízení.

Správní orgán nepovažuje uloženou pokutu (60.000,- Kč) s ohledem na závažnost přestupku za nepřiměřenou. Sankce nemůže být natolik nízká, aby postrádala svou hlavní funkci, a to funkci represivní, tj. trest za protiprávní jednání, ale i funkci preventivní.

Z výše uvedených důvodů rozhodl správní orgán tak, jak je uvedeno na 1. straně tohoto rozhodnutí (příkazu).

P o u č e n í

Podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu má obviněný právo podat proti tomuto příkazu odpor ve lhůtě 8 dnů ode dne jeho oznámení u správního orgánu, který příkaz vydal. Lhůta pro podání odporu běží ode dne následujícího po oznámení příkazu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a v řízení se pokračuje.

Pokud po podání odporu bude vydáno rozhodnutí, kterým bude obviněný uznán vinným z přestupku, bude jí, kromě správního trestu uložena podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu též povinnost nahradit paušální náklady řízení ve výši 1.000,- Kč, které jsou stanovené vyhláškou č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o paušální částce nákladů řízení, v platném znění.

Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

Ing. Jan Ř e z á ě
ředitel České obchodní inspekce
inspektorát Plzeňský a Karlovarský
se sídlem v Plzni

